

Van: [redacted] <[redacted]@bij12.nl>

Verzonden: 25-10-2021 20:52

Aan: [redacted] <[redacted]@brabant.nl>,
[redacted] <[redacted]@ gelderland.nl>,
[redacted] <[redacted]@boerennatuur.nl>,
[redacted] <[redacted]@grondbezit.nl> <[redacted]@grondbezit.nl>,
[redacted] <[redacted]@landschappen.nl>,
[redacted] <[redacted]@provinciegroningen.nl>,
[redacted] <[redacted]@bij12.nl>,
[redacted] <[redacted]@flevoland.nl> <[redacted]@flevoland.nl>,
[redacted] <[redacted]@bij12.nl>,
[redacted] <[redacted]@IPO.Nl>,
[redacted] <[redacted]@bosgroepen.nl> <[redacted]@bosgroepen.nl>,
[redacted] <[redacted]@staatsbosbeheer.nl>,
[redacted] <[redacted]@natuurmonumenten.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@ipo.nl>,
[redacted] <[redacted]@staatsbosbeheer.nl> <[redacted]@staatsbosbeheer.nl>,
[redacted] <[redacted]@flevoland.nl>,
[redacted] <[redacted]@overijssel.nl> <[redacted]@overijssel.nl>,
[redacted] <[redacted]@staatsbosbeheer.nl>,
[redacted] <[redacted]@grondbezit.nl>,
[redacted] <[redacted]@landschappen.nl>,
[redacted] <[redacted]@ipo.nl>,
[redacted] <[redacted]@bosgroepen.nl>,
[redacted] <[redacted]@ipo.nl>,
[redacted] <[redacted]@natuurmonumenten.nl> <[redacted]@natuurmonumenten.nl>,
[redacted] <[redacted]@Natuurmonumenten.nl>,
[redacted] <[redacted]@ gelderland.nl>,
[redacted] <[redacted]@Natuurmonumenten.nl>,
[redacted] <[redacted]@bij12.nl>

Onderwerp: Agenda en stukken vergadering Overleg Natuurbeheerders 28 oktober 2021

Aan de leden van het Overleg Natuurbeheerders:

Bijgaand de agenda en stukken voor het Overleg Natuurbeheerders van donderdag 28 oktober 2021, die zal plaatsvinden van 14.00-15.30 uur via Teams.

Met vriendelijke groet,

Dr [redacted]
[redacted]

Leidseveer 2, 3511 SB Utrecht | www.bij12.nl

M +31 6 [redacted] | E [redacted]@bij12.nl

Ik ben op vrijdag afwezig.

Overleg Natuurbeheerders

Datum: Donderdag 28 oktober 2021, **14:00-15:30** uur
Locatie: Via Teams

Genodigden:

 , BIJ12, voorzitter
 , BIJ12
 , provincie Groningen
 , provincie Gelderland
 , provincie Flevoland
 , provincie Noord-Brabant
 , IPO
 , Staatsbosbeheer
 , BoerenNatuur
 , Unie van Bosgroepen
 , LandschappenNL
 , Federatie Particulier Grondbezit
 , Natuurmonumenten

Verhinderd:

 , BIJ12

Agenda

1. Opening en mededelingen
2. Verslag 7 oktober 2021
Ter vaststelling **bijlage 2.1**
3. VRN
Ter bespreking **bijlagen 3.0 en 3.1**
4. Update agenda natuurinclusief en natuurtop
Mondeling
5. Rondvraag
6. Sluiting

Overleg Natuurbeheerders

Datum: 7 oktober 2021, 14.00 – 15.00

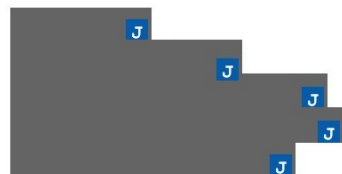
Locatie: Teams

Verslag van Teams-overleg

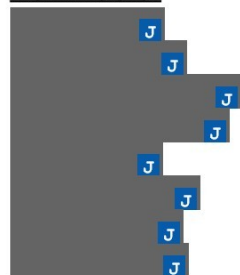
Deelnemers:

BIJ12, voorzitter
 Provincie Noord-Brabant, portefeuillehouder AAC VP
 Provincie Groningen, portefeuillehouder AAC VP
 Provincie Fryslân, voorzitter Projectgroep Evaluatie SKP, voor
 agendapunt 6
 Natuurmonumenten
 Staatsbosbeheer
 Federatie Particulier Grondbezit
 BIJ12
 BIJ12, secretaris

Verhinderd:

Provincie Gelderland
 Provincie Flevoland, portefeuillehouder AAC VP
 IPO
 IPO
 Staatsbosbeheer
 LandschappenNL
 Unie van Bosgroepen
 BoerenNatuur

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering. De agenda is akkoord.

stelt zich voor. heeft functies bekleed bij LTO en is nu directeur bij de FPG. licht de gang van zaken binnen het ON toe.

2. Verslag 29 juli 2021

Vastgesteld.

Natuurtop: geen nieuws te melden. De datum is bekend, 17 juni 2022, en het onderwerp Natuurinclusief komt aan de orde. Het punt komt terug op de volgende agenda.

3. Artikel De Correspondent

leidt in: het punt van Limburg wordt vaker opgeworpen als voorbeeld van hoe het gaat in de natuur. De lijn is: het zou overal slecht gaan, het is jammer dat DLG is opgeheven, provincies zijn niet goed in uitvoering, en recentralisatie is wenselijk. We moeten als provincies zeker open staan voor kritische reflectie, maar dit werkt niet bevorderend voor de samenwerking.

vult aan: hoe blijven we in gesprek met elkaar?

- Dit artikel is geschreven door journalisten. Het is hun verantwoordelijkheid, en de signalen zijn niet alleen afkomstig van beheerders.

- In Limburg gaat het inderdaad niet naar wens. Beheerders treden daarover echter juist weinig naar buiten. Het hele stelsel kan door die werkwijze in diskrediet worden gebracht.

- Er hoort publieke discussie te zijn over het natuurbeleid. Dat kan mensen in een lastig parket brengen. We moeten elkaar onderling niet afvallen, maar publieke discussies zijn op zich wenselijk.

J waarom de conclusie dat Limburg representatief zou zijn? We hebben daar juist lang over gezweven. Gelukkig dat het in andere provincies niet speelt. Het artikel is wel tendentieus, maar laten we erover spreken met elkaar. Er wordt veel gelet op de natuur, er zal mogelijk nog meer komen in deze sfeer.

J het lijkt inderdaad tendentieus. Dat provincies scherp worden gehouden door externe partijen is op zich geen probleem, maar die algemene duiding over recentralisatie helpt niet bij het uitvoeren van de natuuropgave. Het eventueel landelijk sectoraal oppakken hiervan zou niet meer van deze tijd zijn, en niet effectief.

J de decentralisatie is een feit. We willen gebiedsgericht werken, het belang van landelijke doelen heeft via Programma Natuur meer aandacht gekregen, en we moeten aan de slag. Dus wat ons betreft geen pleidooi voor recentralisatie.

J recentralisatie is een breder onderwerp van gesprek, ook bij bijvoorbeeld ruimtelijk beleid en jeugdzorg. We hebben het artikel minder zwaar opgevat. Wij verlangen nu niet naar een systeemdissussie. Daarnaast zijn rijks-uitvoeringsorganisaties op dit moment niet populair.

J journalisten zijn verantwoordelijk voor hun eigen artikel. Maar er is veel discussie over het natuurbeleid. Er gaat veel geld om, dus is het logisch dat erover wordt gedebatteerd. Het is een oproep om de verantwoordelijkheid serieus te nemen. Recentralisatie is niet de oplossing, maar de vraag kan wel zijn wat het rijk vanuit hun systeemverantwoordelijkheid kan doen om de gebiedsgerichte aanpak te faciliteren. Soms is de verhouding tussen provincies en stakeholders lastig. Niet alles kan vanuit het provinciehuis worden ingekleurd. Zoek elkaar dus op.

J het artikel heeft waarde in het maatschappelijk debat. Vraag is wel hoe de provincie het doet in de gebieden, met alle stakeholders. Inderdaad zullen er nog meer artikelen volgen.

J eens met de open discussie. De zaak gaat me aan het hart: in provincies wordt heel hard gewerkt om lokaal die verbinding te leggen. Het artikel is overigens wel breder gericht dan Limburg, en benoemt ook andere provincies. Bij de ministeries spelen wel vragen: waar gaat het geld heen, moeten we meer sturen, moeten we het misschien weer zelf gaan doen? Ze doen er op dit moment onderzoek naar.

J wat is het bedreigende van zo'n rijks-uitvoeringsdienst? Kan zo'n organisatie de provincies niet helpen?

J dezelfde soort discussie speelt ook in het NSP. Het rijk wil vrij snel eigen regelingen opstellen, provincies gaan juist eerst het gebied in. Dan groeit het project integraal. Risico is dat er meerdere regisseurs in het gebied komen, en daarbij nog regelingen van het rijk.

J er moet een enkele regisseur zijn, niet meerdere. We dreigen elkaar horendol te maken.

J ik zie een ontwikkeling om doelen integraal aan te pakken. Provincies zijn daarbij bij uitstek de regisseurs. Wel kan de optelbaarheid een lastig punt zijn.

J het is goed om elkaar scherp te houden. We zijn hier open naar elkaar en kunnen erover discussiëren. Prima om deze discussies hierin te brengen.

4. Afronding traject individueel gecertificeerde beheerders

J licht toe: het traject is in de fase van afronding. Het rapport is in het OO unaniem geaccordeerd, en gaat nu naar de BAC. Het gaat om taken en verantwoordelijkheden van betrokkenen, met daarbij een lijst van audits door de st Certificering. Er wordt nu een enkele lijn gevolgd bij de audits, ook die van Part-ner. We willen nu echt de vinger aan de pols houden en kijken hoe we met wijzigingen omgaan: pas na een gesprek. De afspraken kunnen nu gedeeld worden. Maar het proces was zeker zo belangrijk. Het vertrouwen is nu terug.

J dit is een goed resultaat. Hoe ziet het vervolg eruit?

■ een tijdje geleden kwamen wat dingen samen. Toen is afgesproken om de tijd te nemen om de discussies op te lossen. Er spelen drie sporen:

- Dit traject
- PvE: ook daar zijn flinke stappen gezet, voor verschillende groepen. Dat zal op korte termijn naar verwachting leiden tot positief resultaat.
- Legitimiteit van het stelsel: daar kunnen we nu naar gaan kijken, ook n.a.v. Kamervragen. ■ meldt: dit resultaat gaat naar de BAC, en daar wordt een opdracht gevraagd om te kijken naar de legitimiteit van het stelsel, naar verbeteringen. ■ dit is goed nieuws over dit traject. Ten aanzien van het PvE gaan de zaken inderdaad veel beter. Er loopt veel tegelijk: evaluatie SKP, Ketenoptimalisatie, verhoging van percentages. We moeten niet te veel hooi tegelijk op de vork nemen. Wel is het goed om zelf die vraag naar legitimiteit van het stelsel op te pakken. ■ we zijn met zijn allen van ver gekomen. Dit succes is te danken aan ■ en aan alle betrokkenen.

5. Traject Ketenoptimalisatie en inzet BIJ12

Het punt is ingebracht door ■ licht toe: de vraag betrof vooral de inzet van betrokkenen, ook die van BIJ12. We zitten bij het SNL gezamenlijk in een keten. Inzet van iedereen is nodig, en de huidige taakverdeling past wel bij de opdracht. Misschien gaat het niet zo snel als we zouden willen, maar de energie zit er wel op. Dus laten we hiermee doorgaan, en misschien even wat tijd nemen.

Volgens signalen die ■ hoort doen beheerders werk dat door BIJ12 gedaan zou moeten worden. Met name betreft dat het ophalen van inhoudelijke info.

■ zou BIJ12 nu bij de provincies info moeten gaan uitvragen voor lijstjes? We hebben nu vormen van escalatie die gebruikt kunnen worden, eventueel ook naar het ON.

■ gemeten naar de trekkers van de in totaal tien projecten binnen de werkgroep Ketenoptimalisatie en andere bijdragen daaraan zijn de bijdragen binnen de werkgroep redelijk evenwichtig verdeeld over provincies, beheerders en BIJ12.

■ beheerders kunnen last hebben van de diversiteit. De vraag is, wie zich verantwoordelijk voelt.

■ we willen de afwijkingen weten, en waar dat het stelsel in de weg zit moeten we het erover hebben.

■ en ■ stellen voor, te kijken wat deze actie heeft opgeleverd en wat we ermee doen.

■ laten we allen evenredig inzetten. Het gaat meer om het werk dat eronder zit.

■ we kunnen kijken hoe we de vervolgstap insteken. Dan kunnen we voorkomen dat mensen vastlopen.

Afspraak: een volgende keer wordt gekeken wat de stavaza is en hoe we verder kunnen.

6. Stand van zaken:

■ licht toe:

- Verhoging van het subsidiepercentage: de brief van LNV met de financiële toezegging is er nu. In de provinciehuizen wordt op dit moment hard gewerkt om de 84% toe te passen.
- Evaluatie SKP: de handleiding wordt afgerond en komt in de Gecombineerde Vergadering van 23 november. De resultaten van de uitvraag door WEnR aan beheerders zijn zorgelijk. Projectgroep-voorzitter ■ licht toe: we zijn heel goed op pad met elkaar richting kloppende SKP. We lopen nu aan tegen het feit dat de benodigde info nog niet in voldoende mate is binnengekomen, waardoor WEnR de berekeningen nog niet kan maken. Daarom bij deze de oproep aan beheerders om de input te leveren voor de gebieden die eerder genoemd zijn. De deadline voor aanlevering is nu gezet op 15 november. Als die datum niet gehaald wordt zullen geen goede SKP voor het beheerjaar 2023 opgesteld kunnen worden. ■ vakantie en werkdruk maken het lastig, maar we proberen de deadline te halen. We begrijpen de urgentie en zien het belang. Laten we volgend jaar kijken hoe we de uitvraag mogelijk gericht en efficiënter kunnen doen.

de detaillering is hoger dan verwacht.

De lijst van gebieden wordt doorgestuurd naar de leden.

- NSP. licht toe: het NSP moet op 31 december in Brussel worden ingediend. Er spelen nu een kabinetsformatie en een vraag over de hoeveelheid middelen voor landbouwtransitie. Minister Schouten gaat in de formatie mee onderhandelen. De besluitvorming ligt nu vier weken stil. Er is veel animo om geld te besteden aan veenoxidatie en buffergebieden. Provincies zeggen echter: Dat kan ten koste gaan van het basisinkomen van boeren, en het betreft slechts 6% van het Nederlandse grondgebied. beheerders zijn heel verbaasd over de positie van de provincies. Uitgangspunt zou moeten zijn om het geld in te zetten waar het nodig is. Dan zou veel meer overheveling naar de tweede pijler moeten plaatsvinden.
- een grote overheveling naar de tweede pijler en meer actie op veenoxidatie lijken de biodiversiteit niet vooruit te zullen helpen.

7. Rondvraag

Geen.

8. Sluiting

De voorzitter sluit onder dankzegging de vergadering.

Overleg Natuurbeheerders

OVERLEG D.D.: 28 OKTOBER 2021

Onderwerp	7 ^e Voortgangsrapportage Natuur (VRN)
Opsteller(s):	
Status	0 <u>Ter bespreking</u> 0 Ter kennisname
Advies-/Beslispunten	Reactie op Eindconcept 7 ^e Voortgangsrapportage Natuur (VRN)
Secretariaat van het Overleg Natuurbeheerders email: @BIJ12.nl tel: 06- 	

Toelichting

Eindconcept 7e VRN

Zoals op 25 maart en 29 juli al in het ON is aangegeven, brengen LNV, IPO, de provincies en BIJ12 ook dit jaar de Voortgangsrapportage Natuur uit. Rijk en provincies rapporteren hierin hoe de uitvoering van het natuurbeleid vordert, zowel kwantitatief als kwalitatief. De basis vormt het Natuurpact. Daarnaast komen ook andere natuuropgaven aan bod. Naar aanleiding van moties, toezeggingen en Kamerverzoeken heeft de 7e VRN extra aandacht besteed aan 'Natuur buiten NNN', 'Onderhanden hectares', 'Overlap Natura2000 en NNN'. Ook bevat de managementsamenvatting nu een beknopte rapportage met 4 indicatoren (Omvang NNN, Omvang ANLb, Conditie Soorten en Conditie Ecosystemen). De 7e VRN rapporteert over 2020 en bevat daarom geen getalsmatige informatie naar aanleiding van het Uitvoeringsprogramma Natuur. Het eindconcept van de 7^e VRN wordt op 18 november 2021 door de BACVP vastgesteld en kort daarna gepubliceerd.

Op 29 juli is afgesproken om het eindconcept voor reactie te agenderen in het ON van 28 oktober. Deze reactie vanuit het ON gaat dan mee met de behandeling van het eindconcept in de BACVP op 18 november.

Hoofdboodschap van de 7^e VRN

Stand van zaken 80.000 ha extra natuur in 2027:

- Tot en met 2020 is 44.321 hectare natuur ingericht;
- In 2020 bedroeg de daadwerkelijke toename 2.850 hectare;
- In de periode 2021 –2027 moet nog 35.679 hectare ingericht moeten worden.

Onderhanden hectares:

- Uit een recente verkenning (voorjaar 2021) blijkt dat ongeveer 40% van de resterende hectares al in de pijplijn zitten bij provincies als in te richten NNN;
- Voor ongeveer 60% van de genoemde resterende hectares moeten de processen voor inrichting starten. Dit vereist een aanzienlijke inspanning voor de provincies.

Taskforce Versnelling:

- Rijk en provincies zijn gezamenlijk van mening dat urgente actie nodig is om de voortgang van de gemaakte afspraken te versnellen. Daarom hebben zij besloten de Taskforce 'Versnelling inrichting restopgave 80.000 ha extra natuur' in te stellen. Deze Taskforce brengt belemmeringen en mogelijke versnellingsacties in beeld en adviseert wat er de komende jaren nodig en mogelijk is om het afgesproken einddoel voor 2027 wel te realiseren.

Voorstel reactie

Hieronder volgt een voorstel voor een integrale reactie aan de BACVP namens ON op basis van twee bijdragen van [J] en [J] (zie bijlage):

Nieuw in het proces rond de vaststelling van de VRN is dat voorafgaande aan behandeling in de BACVP gevraagd wordt om een reactie van (een delegatie van) natuurbeheerders op de Voortgangs Rapportage Natuur.

Kern van de reactie van de natuurbeheerders is dat de VRN een helder en overzichtelijk beeld geeft van de stand van zaken en dat knelpunten helder worden benoemd. Daarmee straalt deze rapportage een sense of urgency en hands on sfeer uit. Natuurbeheerders benadrukken de noodzaak en het belang van versnellen en vinden de taskforce daarvoor de juiste stap. Punt van aandacht is dat het laaghangend fruit voor het overgrote deel al is geplukt en dat de resterende hectares vragen om een creatieve, doortastende en volhardende aanpak.

Natuurbeheerders zien versterking van regie en inzet van de juiste beleidsinstrumenten als een belangrijke opgave voor de provincies. Geadviseerd wordt om daarbij de gehele gereedheidskist in te zetten. Natuurbeheerders onderkennen de autonome verantwoordelijkheid van elke provincie en dat dit om gevoelige politieke keuzes vraagt met grote impact voor betrokken partijen en omgeving. Waardering daarom ook voor het proces om, middels de taskforce, gezamenlijk met het Ministerie van LNV, provincies en terreinbeherende organisaties in gesprek te gaan om het kennisniveau van betrokken partijen gelijk te schakelen, met elkaar in beeld te brengen wat er nog moet gebeuren, wat daarbij knelpunten zijn en hoe provincies, het Ministerie LNV en natuurbeheerders van elkaar kunnen leren.

Duidelijke afspraken over 'wie aan zet is' zijn cruciaal om te zorgen voor voldoende progressie en om de doelen te bereiken. Vanuit de Europese/internationale dimensie wordt daarbij opgemerkt dat Nederland zich inmiddels aan de zogenaamde 30% doelstelling heeft geconfirmeerd, wat nieuwe uitdagingen met zich meebrengt in het halen van de formele EU doelen (Staat van de Natuur). Geadviseerd wordt de Europese ambities bij de Nederlandse aanpak te leggen.

Tot slot willen we aangeven dat Natuurbeheerders graag bereid zijn mee te denken en te werken in de taskforce om afgesproken doelen, ieder vanuit zijn/haar verantwoordelijkheid, te gaan halen.

BIJLAGE

Reactie [REDACTED] (19-10-2021):

Mijn impressie is: Helder geschreven document, overzichtelijke weergave van de stavaza, eerlijk verhaal (onverbloemd worden de knelpunten benoemd). Een heel nuttig document, zowel om het kennisniveau bij betrokkenen gelijk te schalen, als om met elkaar het vervolgesprek aan te gaan. Ook gaat het document (gelukkig) wat verder dan alleen constateren dat er nog werk aan de winkel is, door op verschillende plekken te benoemen dat er acties op touw zijn gezet. Dus wat mij betreft vooral in het ON inbrengen.

Overigens: juist de vraag 'wat moet er dan nog gebeuren, en wie is daarbij aan zet' is cruciaal om te zorgen dat we voldoende progressie boeken komende jaren en de doelen bereiken (zowel de formele [EU] als de inhoudelijke [staat vd natuur]). Waarbij een nog niet beantwoorde vraag is of vergroting van de natuurkwantiteit ook 'automatisch' zal leiden tot meer natuurkwaliteit. Maar dat is voor 'morgen'.

Reactie [REDACTED] (19-10-2021):

Aanvullend op het bericht van [REDACTED] (geheel daar mee eens) enkele punten van mijn kant.

- *Het is inderdaad heel goed dat deze rapportage sense of urgency uitstraalt en een hands on sfeer. Goed dat er versneld gaat worden en een taskforce komt.*
- *Het is wel heel belangrijk dat de taakopdracht van de taskforce snel duidelijk wordt, evenals het instrumentarium dat deze ter beschikking heeft. Er zou echt sprake moeten zijn van versterking van regie en inzet van beleidsinstrumenten met als oogmerk de doelen alsnog te halen.*
- *Punt van aandacht voor de taskforce: het laaghangend fruit is voor het overgrote deel al geplukt. De resterende hectares vragen om een creatieve, doortastende en volhardende aanpak.*
- *Additionaliteit van het Uitvoeringsprogramma Natuur is en blijft een punt van zorg. Ook in deze rapportage staan weer zinsneden die bijdragen aan de zorg dat middelen van het UPN 'weglekken' naar doelbereik Natuurpact. Dat is echt niet de bedoeling en is ook al meermalen uitgesproken.*
- *In de rapportage wordt de vinger op een van de zere plekken gelegd, dat is het feit dat niet alle provincies nog bereid zijn om de hele gereedschapskist in te zetten. Een pregnant (maar niet het enige) voorbeeld is het inzetten van volledige schadeloosstelling als instrument.*
- *Bij de internationale dimensie kan nog opgemerkt worden dat Nederland zich inmiddels aan de zogenaamde '30% doelstelling' heeft geconformeerd, wat weer nieuwe uitdagingen met zich meebrengt. Dit punt kan ook een rol spelen op de Natuurtop van juni volgend jaar, als daar de Nederlandse aanpak naast de Europese ambities wordt gelegd.*

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen